

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties

Auteurs- en naburige rechten

De heer mr L.A.J.M. de Wit
Voorzitter
BUMA STEMRA
Postbus 3080
2130 KB HOOFDORP

Postadres:
Postbus 15072
1001 MB Amsterdam

Bezoekadres:
Herengracht 566
1017 CH Amsterdam

Telefoon: 020 30 30 261

Internet: www.cvta.nl

Contactpersoon	V.L. Eiff
E-mail	v.eiff@cvta.nl
Datum	28 september 2017
Ons kenmerk	2017131
Uw kenmerk	-
Bijlage(n)	2
Onderwerp	Reactie CvTA onderzoeken Buma Stemra

Geacht bestuur,

Op 28 augustus 2017 maakte Buma Stemra bekend dat twee onderzoeken¹, die waren ingesteld in verband met vermoedens van onregelmatigheden in de financiële organisatie van Buma Stemra, gereed waren. Aan het onderzoek had het bestuur ook conclusies verbonden, zo maakte u bekend.

Het CvTA heeft in de late vooravond van 27 augustus 2017 kennis kunnen nemen van deze stukken. In een eerste reactie heeft het CvTA verklaard de gerapporteerde gebreken zorgwekkend te achten en aangekondigd de stukken nauwkeurig te zullen analyseren. In deze brief deelt het CvTA u zijn conclusies mee.

De hoofdlijn van de reactie is dat het verrichte onderzoek [REDACTED] kent en dat het CvTA een nader onderzoek noodzakelijk vindt. Deze beoordeling berust op vraag of Buma Stemra "voldoende is toegerust om zijn taken naar behoren uit te oefenen" (artikel 2, lid 2 WTCBO). Aan de orde is of Buma Stemra niet alleen op het niveau van de financiële organisatie onder leiding van de [REDACTED] adequaat heeft gefunctioneerd, maar ook op het niveau van de [REDACTED], van de (bestuurlijke) audit commissie in samenwerking met de externe accountant, de advisering aan en besluitvorming van het voltallige bestuur en de door de ALV verleende decharge. Aan het slot van deze brief is een advies (conform artikel 6, lid 1 WTCBO) opgenomen dat het CvTA

uitbrengt aan Buma Stemra. Alvorens in te gaan op de onderzoeken¹, gaat het CvTA kort in op een 4-tal factoren dat voor de oordeelsvorming van het CvTA en het te formuleren advies mede een rol heeft gespeeld.

1. Het laattijdig informeren van het CvTA over de onderzoeken¹ (maart 2017)

Buma Stemra lichtte het CvTA te laat in. Het onderzoek bleek al op 17 januari 2017 aan NautaDutilh te zijn opgedragen. Eerst in maart 2017 lichtte de voorzitter van Buma Stemra, de heer De Wit, het CvTA telefonisch in over het instellen van een extern onderzoek op grond van signalen over en vermoedens van misstanden bij Buma Stemra. De signalen zouden afkomstig zijn van één of meerdere klokkenluiders. Daarnaast waren bij de CEO vermoedens van misstanden ontstaan toen hij bij het beoordelen van de (concept)cijfers ten behoeve van de jaarrekening 2016 onvoldoende antwoord zou hebben gekregen vanuit de organisatie op zijn vragen. De signalen van de klokkenluider(s) betroffen volgens de toelichting van de voorzitter van Buma Stemra declaraties van topfunctionarissen en vergoedingen voor topfunctionarissen uit hoofde van de WNT 1 en/of de WNT 2. Tot een extern onderzoek was besloten mede vanwege de wet- en regelgeving met betrekking tot klokkenluiders. Het CvTA heeft destijds in reactie op deze toelichting laten weten de signalen als ernstig te beschouwen en het initiatief te steunen om een extern onderzoek te laten verrichten. Het CvTA constateerde wel dat het eerder geïnformeerd had moeten worden, omdat het College het besluit van Buma Stemra van januari 2017 beschouwt als een 'besluit van wezenlijke invloed op het uitoefenen van taken' waarvoor de wettelijke meldingsplicht geldt (artikel 5, lid 1 WTCBO). Het CvTA gaf te kennen direct ingelicht te willen worden bij oplevering van het extern onderzoek, of zoveel eerder indien daartoe aanleiding was. Buma Stemra stemde hierin toe. Het CvTA heeft, gelet op deze gang van zaken, geen invloed uitgeoefend op de aard en inhoud van het externe onderzoek.

2. Diverse ontwikkelingen in het bestuur en de organisatie van Buma Stemra in 2016 en 2017

In respectievelijk april en mei 2017 bleek het CvTA dat het extern onderzoek niet alleen betrekking had op vermeende onregelmatigheden met betrekking tot declaraties van en vergoedingen voor topfunctionarissen, maar tevens gericht was op onregelmatigheden in de financiële administratie met mogelijk verstreckende gevolgen voor de jaarrekening 2016 en eerdere

jaarrekeningen van Buma Stemra. Daarnaast nam het CvTA waar dat zich meerdere als zorgwekkend aan te merken bestuurlijke en organisatorische ontwikkelingen voorafgaande aan en naar aanleiding van het onderzoek hadden voorgedaan. Zo werd het CvTA duidelijk dat in 2016 de onderlinge verhoudingen in het Management Team (MT) onder leiding van de CEO zodanig bleken verslechterd, dat in de maanden september en oktober 2016 een mediation-traject onder externe begeleiding werd uitgevoerd. Dit traject heeft niet het gewenste resultaat opgeleverd en de mediator constateerde dat getwijfeld kon worden aan de mogelijkheid binnen het MT om professioneel samen te werken. De opdracht tot het uitvoeren van een extern onderzoek deed de onderlinge verhoudingen binnen het MT nog verder te verslechteren.

Tot slot werd het CvTA in deze periode duidelijk dat de voorzitter en de CEO van Buma Stemra van mening verschilden over de scope van het uit te voeren externe onderzoek en dat er onvrede in het bestuur van Buma Stemra ontstond over de wijze waarop de voorzitter de bestuursleden over het onderzoek informeerde.

Tegen de hierboven geschetste achtergrond had het CvTA een helder bestuurlijk optreden met betrekking tot bovenbeschreven situatie en het expliciet nemen van bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het opdragen van het externe onderzoek meer passend gevonden.

3. Interventie CvTA juni 2017

Op grond van bovengenoemde informatie heeft het CvTA het bestuur en de CEO van Buma Stemra uitgenodigd voor een gesprek op 14 juni jl. De datum voor dit overleg was mede bepaald in het licht van de voorgenomen Algemene Leden Vergadering (ALV) van Buma Stemra op 21 juni 2017. De aankondiging van deze ALV had het College aanleiding gegeven tot verdere zorgen. Door Buma Stemra was kort tevoren gecommuniceerd dat de statutair vastgestelde verplichting om tijdens deze ALV de jaarrekening 2016 vast te stellen, geen doorgang kon vinden. Met het oog op de mogelijke implicaties van het uitstel van de jaarrekeningprocedure voor de tijdige repartitie van gelden en te verwachten onvrede in de ALV met onvoorspelbare gevolgen, zag het CvTA zich genoodzaakt zijn zorgen hierover te uiten bij de leiding van Buma Stemra. Bovendien wenste het College geïnformeerd te worden over de (beheers)maatregelen die het bestuur en de CEO voor ogen hadden. In het gesprek op 14 juni lichtten de voorzitter en

de CEO de aanleiding, de inrichting en de stand van zaken met betrekking tot het extern onderzoek toe. Tevens gingen zij in op de mogelijke gevolgen van de uitkomsten van het onderzoek voor de jaarrekening 2016, het vaststellen ervan door de ALV en mogelijke gevolgen voor eerdere jaarrekeningen. De voorzitter en de CEO deelden de zorg van het CvTA over de verwachte onvrede in de ALV niet, mede omdat zij ter zake van mogelijke uitkomsten van het onderzoek geen gevolgen zagen voor de tijdige en volledige repartitie van rechteninkomsten naar de rechthebbenden. Het College werd verzekerd dat door Buma Stemra later in het jaar een extra ALV zou worden georganiseerd om de jaarrekening 2016 vast te stellen. De gelden van de rechthebbenden zouden aldus betrokkenen in 2017 overeenkomstig eerdere jaren worden uitgekeerd.

Het CvTA gaf in reactie hierop aan structureel en frequent (tenminste éénmaal per maand vanaf juni 2017 tot en met de maand van de extra ALV in 2017) door het bestuur van Buma Stemra tijdig en toereikend te worden geïnformeerd over de diverse zorgwekkende ontwikkelingen. Tevens verzocht het CvTA na afloop van de ALV op 21 juni te worden geïnformeerd over de wijze waarop de rechthebbenden tijdens de ALV op de ontwikkelingen reageerden en de gevolgen die dit zou hebben voor de koers die het bestuur had uitgezet. Buma Stemra zegde in deze bijeenkomst tot slot toe het College onmiddellijk op de hoogte te stellen van de onderzoeksuitkomsten, hetgeen naar verwachting eind juli het geval zou zijn. Het College heeft deze afspraken en intenties bevestigd in zijn brief van 19 juni 2017 (zie bijlage). Op grond van deze afspraken zag het CvTA nog geen aanleiding tot het uitbrengen van een advies.

4. Het onvoldoende nakomen van de afspraken van 14 juni en het informeren van het CvTA over de onderzoeken^I en ontwikkelingen op 27 en 28 augustus 2017 nagenoeg gelijktijdig met het via de pers naar buiten treden door Buma Stemra

De informatie van Buma Stemra beperkte zich tot de aankondiging van uitstel van de oplevering van het onderzoek. Op 27 augustus jl. ontving het CvTA in de loop van de avond de rapporten van NautaDutilh en BDO 'vertrouwelijk en geprivilegieerd' en op 28 augustus (in de ochtend) lichtten de externe onderzoekers^{II} en Buma Stemra de rapporten aan het CvTA toe. Op 28 augustus bracht het CvTA een persbericht naar aanleiding van deze vertrouwelijke rapporten uit (zie bijlage).

Oordeel CvTA naar aanleiding van de uitgebrachte onderzoeken¹

Zoals in het voorgaande uitvoerig is geschetst inzake de interne verhoudingen binnen Buma Stemra heeft het CvTA kritisch stilgestaan bij de wijze waarop de opdrachtverlening voor het onderzoek is verlopen. Deze bedenkingen zijn voor het College reeds in eerste aanleg reden om de noodzaak van een nieuw onderzoek te overwegen.

Kennis nemend van de inhoud van de beide rapporten constateert het College de volgende [REDACTED]:

I. De scope van het feitenonderzoek is beperkt

Het door BDO uitgevoerde onderzoek draagt het karakter van zowel een persoonsgericht onderzoek, alsmede een onderzoek naar het functioneren van de financiële functie^{1,III}. [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

In het kader van het persoonsgerichte onderzoek zijn deze vier functionarissen gehoord en in de gelegenheid gesteld tot wederhoor. Het heeft het CvTA verbaasd^V dat de onderzoekers niet integraal de handelwijze en het optreden van functionarissen en organen van de financiële functie in beeld heeft gebracht, in het bijzonder die van de CEO, de bestuurlijke audit commissie, het bestuur en de externe accountant. De onderzoeken^I maken onvoldoende duidelijk hoe deze functionarissen en organen van de financiële functie bij handelwijzen en besluiten van de vier in het bijzonder onderzochte functionarissen betrokken zijn geweest. Zeker tegen de achtergrond van het feit dat uit het wederhoor van de vier in het bijzonder onderzochte functionarissen blijkt dat zij voor diverse onderwerpen verwijzen naar tenminste een zekere mate van geïnformeerdheid en/of betrokkenheid van functionarissen in de hogere echelons (CEO, audit commissie, bestuur en accountant). [REDACTED]

[REDACTED]

---

¹ De financiële functie van een organisatie betreft het geheel van de financiële administratie, de in- en externe financiële verantwoording, de informatievoorziening en financiële controle en de personen en organen die hiervoor verantwoordelijkheid dragen.

[REDACTED]

Het CvTA ziet verder het niet in ogenschouw nemen van het functioneren van de bestuurlijke auditcommissie in de onderzoeken¹ als een belangrijke lacune^v. Het CvTA heeft eerdere signalen van bestuurlijke en financiële misstanden bij Buma Stemra onderzocht. Het CvTA heeft op grond daarvan Buma Stemra onder meer geadviseerd een bestuurlijke auditcommissie in te richten ter versterking van de financiële functie². Naar aanleiding van dit advies heeft Buma Stemra het CvTA begin 2014 geïnformeerd over de inrichting en werkwijze van de bestuurlijke auditcommissie.

II. De onderzoeksresultaten zijn onvolledig

Zelfs tegen de achtergrond van opmerking I geven de onderzoeksbevindingen ten aanzien van onder meer de IT-organisatie, buitenlandse ontvangsten, onttrekkingen uit de pensioenvoorzieningen, de Wet Normering Topinkomens (WNT) en declaraties nog niet (volledig) antwoord op de vragen die hierover bij opdrachtformulering zijn gesteld^{vi}. Op sommige plaatsen delen de onderzoekers (BDO) mee dat het onderzoek nog niet is afgerond, soms wordt uitgelegd dat de bevindingen zich slechts over een beperkt terrein uitstrekken en soms blijft onduidelijk of de resultaten toereikend zijn voor beantwoording van de gestelde vragen. Daarnaast zijn er onderwerpen waar onderzoeksbevindingen worden 'neergelegd', waarbij de suggestie^v wordt gewekt dat hierdoor tegen de regels is gehandeld, zonder dat dit expliciet wordt gemaakt^{vii}.

---

² (zie: "CvTA - Rapport van Bevindingen I Buma Stemra, 15 mei 2012" naar aanleiding van signalen over niet-integer handelen van een bestuurslid van Stemra en "CvTA – Rapport van Bevindingen II Buma Stemra, 15 april 2013" als vervolg op het eerste rapport naar financiële werkprocessen met betrekking tot de transparantie van de incasso, de wijze van beheer van individuele rechten en de verdeling van geïncasseerde gelden onder rechthebbenden". <http://www.cvta.nl/site/wp-content/uploads/2010/12/Rapport-van-bevindingen-II-Buma-Stemra1.pdf>).

III. Een discrepantie tussen het onderzoeksrapport van BDO en de gevolgtrekkingen en adviezen van NautaDutilh

Het CvTA constateert dat de juridische gevolgtrekkingen en adviezen in het rapport van NautaDutilh ten aanzien van diverse onderwerpen onvoldoende worden onderbouwd door de onderzoeksbevindingen van BDO en dat veelal ingrijpende conclusies en aanbevelingen evenmin juridisch op enigerlei wijze worden onderbouwd en toegelicht^v. [REDACTED]

Op grond van de bovengenoemde kanttekeningen bewaart het CvTA voorsnog afstand tot de gerapporteerde uitkomsten, respectievelijk tot de hieraan door de raadsleden van Buma Stemra verbonden conclusies en aanbevelingen.

Overall is het CvTA van mening dat de onderzoekers, noch Buma Stemra zelf, erin zijn geslaagd duidelijkheid te verstrekken welke mogelijke nadelen en effecten de onderzoeksresultaten opleveren voor de belangrijkste stakeholders van Buma Stemra: de betalingsplichtigen en de rechthebbenden^{viii}.

Advies CvTA

Gelet op het vorenstaande oordeel adviseert het CvTA (artikel 6, lid 1 WTCBO) het bestuur van Buma Stemra om gezamenlijk met het CvTA uiterlijk 1 november 2017 tot een opdrachtformulering te komen voor een nader, extern, onafhankelijk onderzoek in opdracht en voor rekening van het

bestuur van Buma Stemra (zie artikel 5, lid 5 WTCBO). Het betreft een onderzoek naar het functioneren van de financiële functie en de (bestuurlijke) checks and balances bij adviezen en besluiten van financiële aard, [REDACTED]

[REDACTED]. Het CvTA ziet het beschikken over een onberispelijke financiële functie en het goed functioneren van de interne checks and balances als essentiële onderdelen van de wettelijke eis dat een collectieve beheersorganisatie “voldoende is toegerust om zijn taken naar behoren uit te oefenen” (artikel 2, lid 2 WTCBO). Het CvTA stelt als voorwaarde aan het onderzoek dat het in een zodanige setting wordt uitgevoerd en gerapporteerd dat publiekelijk verantwoording kan worden afgelegd, niet alleen transparant voor de toezichthouder, maar ook transparant voor de belanghebbenden van Buma Stemra. Het CvTA gaat er daarbij vanuit dat een dergelijk onderzoek door andere externe onderzoekers wordt uitgevoerd dan die van de genoemde twee rapporten en dat de in te schakelen onderzoekers niet eerder in een dienstverleningsrelatie hebben gestaan tot Buma Stemra en dat deze onderzoekers vrijelijk de beschikking krijgen over het tot dusver in beide onderzoeken^l opgeleverde materiaal^x, ook voor zover dit niet is opgenomen in de rapporten. Daarnaast wil het CvTA op grond van de gezamenlijke opdrachtformulering tussentijds en afzonderlijk door de onderzoekers over de voortgang en de resultaten worden geïnformeerd, opdat zo nodig bijsturing vanuit de toezichthouder kan plaatsvinden. Met het oog op de reputatie van Buma Stemra, maar ook met oog op continuïteit van de bedrijfsvoering en de processen van incasso en repartitie dienen de onderzoeksresultaten zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk eind januari 2018^x beschikbaar te zijn. In dat licht zal het College zich inspannen om de gezamenlijke opdrachtformulering zo spoedig mogelijk te doen slagen.

Wij verzoeken u uw reactie op ons advies uiterlijk woensdag 11 oktober 2017^{xl} aan ons kenbaar te maken.

Hoogachtend,

drs. J.W. Holtslag

Voorzitter CvTA

Toelichting

Stand van zaken

Beroep en eventueel hoger beroep staat open tegen a) het besluit van het College d.d. 1 december 2017 tot niet-ontvankelijkverklaring van het bezwaar van Buma Stemra tegen het advies en b) het besluit van het College d.d. 1 december 2017 tot ongegrond verklaren van het bezwaar tot openbaarmaking van het advies.

Context

Sinds het uitbrengen van het advies van het CvTA op 28 september 2017 hebben zich diverse ontwikkelingen voorgedaan. Zo is het jaarverslag en de jaarrekening 2016 van Buma Stemra, voorzien van een goedkeurende verklaring van de externe accountant, op de Algemene Ledenvergadering van 30 oktober jl. vastgesteld. In deze jaarrekening is informatie opgenomen over de rapporten van BDO en NautaDutilh en zijn de financiële gevolgen verwerkt van aanpassingen in de financiële administratie naar aanleiding van bevindingen in deze rapporten. Daarnaast is het College in overleg getreden met het bestuur van Buma Stemra over de formulering van een nader onderzoek.

Opmerkingen van Buma Stemra naar aanleiding van de in het advies opgenomen feiten en omstandigheden

Onder verwijzing naar de nummering in de tekst heeft Buma Stemra de volgende opmerkingen tegen de in het advies van het CvTA opgenomen feiten en omstandigheden gemaakt:

- i. Buma Stemra merkt op dat sprake is van een onderzoeksrapport van BDO en een adviesrapport van NautaDutilh.
- ii. Buma Stemra merkt op dat de rapporten door NautaDutilh en Buma Stemra aan het College zijn toegelicht zonder aanwezigheid van BDO.
- iii. Buma Stemra merkt op dat de scope van het onderzoek van BDO en het adviesrapport van NautaDutilh is bepaald door de onderzoeksvragen die zijn gerezen in reactie op de eigen observatie van de CEO en de klokkenluidersmelding. Die scope is daardoor beperkt geweest.

- iv. Buma Stemra merkt op dat het onderzoeksrapport en het adviesrapport zich richten op zowel leidinggevenden als medewerkers in de organisatie.
- v. Buma Stemra merkt op dat de scope van het onderzoeksrapport en het adviesrapport, gelet op de aanleiding, beperkt is geweest. Het is niet aan het CvTA om te oordelen over het onderzoeksrapport van BDO en het adviesrapport van NautaDutilh.
- vi. Buma Stemra merkt op dat de onderzoeksopdracht geen betrekking had op de IT-organisatie en er wel een antwoord is gegeven is door de onderzoekers inzake de declaraties.

Reactie College: Het CvTA kan zich vinden in de constatering dat de onderzoeksopdracht niet primair is gericht op de IT-organisatie. Ten aanzien van de declaraties is weliswaar antwoord gegeven door de onderzoekers, maar het College constateert dat de onderbouwing ervan ontbreekt.

- vii. Buma Stemra merkt op dat na het vertrouwelijk bekend worden van het onderzoeksrapport van BDO en het adviesrapport van NautaDutilh zich nieuwe feiten hebben voor gedaan. Zo is de jaarrekening van Buma Stemra over 2016 vastgesteld inclusief goedkeurende verklaring van de externe accountant daarbij.
- viii. Buma Stemra merkt op dat de opdrachtformulering aan BDO en NautaDutilh beperkt was gelet op de aanleiding en de opdracht er niet toe strekte om mogelijke nadelen en effecten voor de belangrijkste stakeholders van Buma Stemra in beeld te brengen.
- ix. Buma Stemra merkt op dat het niet aan de verplichting van het CvTA kan voldoen indien BDO het verzamelde materiaal niet vrij geeft.

Reactie College: Het College kan zich vinden in het bezwaar van Buma Stemra dat zich omstandigheden buiten de invloedssfeer van Buma Stemra kunnen voordoen, waardoor Buma Stemra niet in staat is aan het advies van het College te voldoen.

- x. Buma Stemra merkt op dat het niet verplicht kan worden om een onderzoek uit te voeren middels een gezamenlijk opdrachtformulering met het CvTA waarbij de onderzoeksresultaten uiterlijk eind januari 2018 beschikbaar moeten zijn.

Reactie College: zie reactie onder IX.

- xii. Buma Stemra merkt op dat het CvTA in een overleg op 10 oktober 2017 Buma Stemra uitstel heeft verleend voor een reactie op het advies tot uiterlijk 25 oktober 2017.

Reactie College: Het College stelt vast dat het op 10 oktober 2017, derhalve na het uitbrengen van het advies op 28 september 2017, Buma Stemra uitstel voor een reactie heeft gegeven tot uiterlijk 25 oktober 2017.

